

РЕШЕНИЕ

№ 4427

гр. София, 17.10.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 34 състав, в публично заседание на 14.06.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Мартин Аврамов

при участието на секретаря Ася Атанасова, като разгледа дело номер **8109** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по реда на чл. 145-178 АПК във връзка с чл. 112, ал. 1, т. 4 от Закона за здравето е образувано по жалба на Е. Т. В. срещу Експертно решение № 0666 от заседание № 108/ 28.07.2010г. на Националната експертна лекарска комисия. Изложените в жалбата съображения за незаконосъобразност на административния акт са относими към основанията за оспорване по чл. 146, т. 4 от АПК. Ответникът – Национална експертна лекарска комисия, отрича основателността на оспорването.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С.-ГРАД, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Експертно решение № 0601 от 23.03.2005 г. на ТЕЛК за общи заболявания - [населено място] на Е. В. е определен краен процент на намалена работоспособност 37 % със срок на инвалидността до 01.03.2007г. при водеща диагноза „Увреждане на междупрешленните дискове в шийния отдел” и общо заболяване „П. синдром, цервикална спондилоза и остеохондроза, лумбална спондилоартроза с акрализация на Л5”. Решението е оспорено пред НЕЛК, който се е произнесъл с Решение № 0361/13.03.2006 г., отменено с Решение № 25/19.02.2009 г. по адм. дело № 03135/2006 г. на Софийския градски съд и преписката е върната на комисията за ново произнасяне. НЕЛК е извършила нова експертиза на работоспособността, приключила с ЕР №

0860/20.07.2009 г. Посоченото решение е оспорено пред Административен съд – София-град, който с Решение № 1564/19.05.2010 г. по адм. дело № 7231/2009 г. го е обявил за нищожно поради неучастието в състава на експертизата на специалист по професионални болести и трудова медицина и е изпратил преписката на НЕЛК за ново произнасяне.

Оспореното в настоящото производство ЕР е прието в изпълнение на решението на АССГ. След пълно преосвидетелстване по документи НЕЛК е определила 33% ТНР със срок до 01.03.2007 г., като водещата диагноза е „Увреждания на нервни коренчета и плексуси” при общо заболяване „Двустранна цервикална радикулопатия със сетивна и автономна (вегетативна) симптоматика без ФД. Дискова херния – неоперирана. Ц. и лумбална спондилоза и остеохондроза. А.. хипертония, хипертонично сърце. Бронхиална астма, персистираща, лека. Х. за двете очи”. В състава на експертизата е взел участие и специалист по професионални заболявания, видно от представените от органа документи, удостоверяващи професионалната квалификация на членовете на комисията, приела ЕР. Към момента на освидетелстването е отречено наличието на професионално заболяване на жалбоподателката.

По делото са приети две експертни заключения. Първото от тях, изготвено от д-р П. П. (неврохирург) и д-р Ц. С. (специалист по професионални и нервни болести), приема съществуването на професионално заболяване на шийния отдел на гръбначния стълб от 1991 г., а по отношение на процента на ТНР по НМЕР от 2005 г. са потвърдени констатациите в решението на НЕЛК.

Комплексното заключение на д-р В. М. (нervни болести) и д-р Д. А. (трудова медицина и професионални болести) е на позиция, че прекратяването на работата в рискова среда заедно с проведеното лечение на професионалното заболяване на В. е допринесло за неговото подобрене и трайна клинична ремисия, липсата на рецидиви и неврологичен дефицит; извършването от оспорващата на допълнителна трудова дейност, за която не е осигурена, както битовите рискови фактори и възрастово обусловената генерализация на костно-дегенеративните изменения на гръбначния стълб изключват възприемането на двустранната цервикална радикулопатия и цервикална спондилоза и остеохондроза (след прекратен професионален риск от около 20 години) като професионално обусловено. Вещите лица са формирали експертен извод относно процента на ТНР съобразно нормативните актове, действали съответно към момента на освидетелстването от ТЕЛК и към този на произнасянето на НЕЛК. В съответствие с методиката по НЕР от 2000 г. (отм.) общата оценка на ТНР е 55,2%, а по НМЕР от 2005 г. крайният процент не е по-висок от определения от НЕЛК с обжалваното решение.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е от надлежна страна и в срока за оспорване, а разгледана по същество е и основателна. Оспореното решение е засегнато от релевираното отменително основание по чл. 146, т. 4 от АПК.

1. В качеството си на контролен административен орган, осъществяващ проверка за законосъобразност върху актовете на ТЕЛК, Националната експертна лекарска комисия притежава правомощието да отмени решението на ТЕЛК и да приеме ново решение – чл. 49 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза на работоспособността и на регионалните картотеки на

медицинските експертизи (отм., в сила към момента на издаване на административния акт), т.е. да действа като инстанция по същество и да реши спорния въпрос за процента на намалена работоспособност. В обхвата на решаващата дейност на НЕЛК чл. 43, ал. 1 от П. включва произнасянето по всички поводи, предвидени в чл. 56 от НМЕР, в т.ч. и състоянието на работоспособността на лицето в момента на освидетелстването. Тълкуването на разпоредбата води до извода, че релевантния за определянето на работоспособността на лицето момент е този на произнасянето на НЕЛК. В производството по контрол върху обжалваните пред нея решения, НЕЛК е натоварена и с функцията да извършва експертиза на ТНР (чл. 103, ал. 4 от 33), а не се ограничава единствено до проверката за правилността на медицинските заключения, основана на представените пред ТЕЛК документи. В подкрепа на този извод е и предвидената в чл. 44, ал. 1 от П. възможност НЕЛК да събира допълнителни данни за работоспособността на лицата, а по презумпция те биха могли обективно да се отразят и на размера на ТНР.

2. Правните последици на юридическите факти се преценяват според закона, действал към момента на настъпването им. Поради това при освидетелстването на жалбоподателката НЕЛК е следвало да приложи действащата към момента на произнасянето Наредба за медицинската експертиза на работоспособността от 2005 г. (отм.). Този извод, обаче, е важен само за периода на неработоспособност, попадащ под действието на НМЕР от 2005 г. Освен инстанция по същество, НЕЛК е и горестоящ административен орган, който осъществява контрол върху законосъобразността на решенията на ТЕЛК, т.е. притежава двойствена функция. В. е освидетелствана с ЕР на ТЕЛК от 23.03.2005 г., към който момент е била приложима Наредбата за експертиза на работоспособността от 2000 г. (отм., ДВ, бр. 47 от 07.06.2005 г.). При липсата на нарочна разпоредба е в сила общото правило относно действието на закона във времето (вж. чл. 14, ал. 1 от Закона за нормативните актове) – правилата за определянето на неработоспособността, предвидени в НМЕР от 2005 г., не могат да бъдат приложени за период, предхождащ влизането ѝ в сила, в случая – назад във времето до 01.03.2005 г. като начален момент на инвалидността. В този смисъл е било дължимо НЕЛК в производството по оспорване на акта на ТЕЛК да се произнесе по процента на ТНР, като разграничи в пределите на общия срок на неработоспособност периодите, в които са действали двете наредби за медицинската експертиза, и да определи процента на ТНР за всеки от тях на основата на действащото към съответния момент право – до отмяната на НЕР от 2000 г. и след влизането в сила на НМЕР от 2005 г. до края на срока на инвалидността. Довод за законосъобразност на ЕР не може да бъде черпен единствено от съобразяването с указанията, дадени в предходно решение на административния съд, относно дължимия състав на колективния орган на медицинската експертиза – те действително са изпълнени, но не освобождават НЕЛК от задължението да изведе правилно правните последици от установените факти при съобразяване с изтъкнатите по-горе правила относно действието на закона във времето.

3. а. К. пропуск при произнасянето на НЕЛК е основание за отмяната на оспореното решение като материално незаконосъобразно в неговата цялост предвид на обвързаността на процента на ТНР от срока на неработоспособността. Тъй като определянето им е в компетентността на административния орган като част от експертизата на трайно намалената работоспособност (чл. 56, т. 1 и 3 от НМЕР от 2005 г.), преписката следва да бъде върната на НЕЛК, при условията на чл. 173, ал. 2 от АПК, за ново произнасяне по същество в съответствие с указанията по тълкуването и прилагането на закона. При новото разглеждане на случая и за периода на действие на

НЕР от 2000 г. комисията следва да съобрази заключението на вещите лица д-р В. М. и д-р Д. А., обосноваващо обща оценка на ТНР от 55,2%.

б. По отношение на обективното медицинско състояние на жалбоподателката и оценката на работоспособността ѝ в релевантния период според НМЕР от 2005 г. не е необходимо административният орган да бъде обвързван от нарочни указания предвид на отсъствието на противоречие между методиката за изчисляване на ТНР и определения от НЕЛК процент, в който смисъл са и експертните изводи на вещите лица, включително и досежно професионалния характер на заболяването на В.. Мнозинството от вещите лица, в т.ч. и тричленната експертиза, приета по адм. дело № 7231/2009 г. на АССГ, отричат професионалната обусловеност на радикулопатията. Въпреки признатия по-рано характер на заболяването, последващото установяване на неговата липса е по принцип допустимо по аргумент от чл. 52, ал. 3 от НМЕР от 2005 г. По тази причина при новото произнасяне НЕЛК би могла да преразгледа изводите си за професионалното заболяване при евентуално представяне на доказателства за причинна връзка между изпълнявана трудова функция и състоянието на оспорващата, както и да съобрази дали е възможно дисквалифицирането на болестта като професионална при действието на НЕР от 2000 г. за периода до влизането в сила на новата наредба от 2005 г.

4. Предвид изхода на делото, за жалбоподателката е възникнало и правото по чл. 143, ал. 1 от АПК на разноски в производството общо в размер на 1010 лв. за държавна такса, възнаграждение за адвокат и вещи лица. В съответствие с чл. 78, ал. 6 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК платеното от бюджета възнаграждение на вещите лица в размер на 160 лв. по първоначалната съдебно-медицинска експертиза следва да бъде присъдено в полза на съда.

Воден от горното, Административен съд – София-град, II отделение, 34 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Експертно решение № 0666 от заседание № 108/ 28.07.2010 г. на Националната експертна лекарска комисия.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия да заплати на Е. Т. В. сумата от 1010 (хиляда и десет) лева разноски по делото.

ОСЪЖДА Националната експертна лекарска комисия да заплати на Административен съд – София-град сумата от 160 (сто и шестдесет) лева възнаграждение за вещи лица.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е постановено.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: